

הכיפה ושני מיתוסים

מאת: ראובן פדהצור, הארץ, 2.5.2013

ההתפעלות מביצועי כיפת ברזל במבצע "עמוד ענן" יצרה שורה של מיתוסים, שעתה, בחלוף כחצי שנה ולאחר פרסום נתונים נוספים על פעולת מערכת היירוט וניתוחם, הגיעה השעה להעמידם למבחן המציאות. נבחן כאן שניים מהם.

מיתוס ראשון:

כיפת ברזל מצילה חיי אדם. בחינת הנתונים מעלה, שאין כל הבדל בין מספר ההרוגים במהלך התקפות הרקטות לפני השימוש בכיפת ברזל לבין מספרם כאשר כיפת ברזל הופעלה.

שנת 2008 היתה שנת שיא בכל הנוגע לשיגור רקטות מעזה. 2,048 רקטות מהרצועה שוגרו במהלכה. כיפת ברזל לא היתה קיימת עדיין. מספר ההרוגים מהירי הזה היה חמישה בני אדם. בשנים 2001–2007 שוגרו מעזה 2,383 רקטות, ומהירי הזה נהרגו עשרה בני אדם. בימי מבצע "עמוד ענן" שוגרו לעבר ישראל פחות רקטות, 1354 (479 מהן על שטחים בנויים), ומהן נהרגו שישה בני אדם. כלומר, הטענה ש"כיפת ברזל" מצילה חיים אינה עומדת במבחן המציאות. מה שמציל חיים הוא כניסה מהירה למקלטים או למרחבים מוגנים, ולא יירוטים. עם כיפת ברזל או בלעדיה, התוצאות דומות.

מיתוס שני:

על אחוזי היירוט המרשימים של כיפת ברזל ניתן ללמוד מהעובדה, שרק 58 רקטות פגעו באזורים בנויים. על פי הנתונים שפירסם צה"ל, הצליחה כיפת ברזל ליירט 421 מתוך 479 הרקטות שנורו על אזורים מיושבים (כ-90% הצלחה). אך גם כאן הנתונים בשטח אינם מתיישבים עם אלה של הצבא. על פי נתוני המחוז הדרומי של המשטרה, טיפלו החבלנים ב-109 רקטות שנחתו באזורים בנויים במחוזם. איסוף הדיווחים בתקשורת בימי הלחימה מעלה, שהיו לפחות 104 נפילות רקטות באזורים בנויים בדרום. לאלה יש להוסיף את הרקטות שפגעו באזור המרכז. כלומר, המספר האמיתי של רקטות שפגעו באזורים בנויים, שעליהם הגנה כיפת ברזל, הוא כפול לפחות מזה שעליו דיווח הצבא. מכאן עולה, שאחוזי ההצלחה של הכיפה די רחוקים מ-90%. בדיקה של ארגון "קשב" מעלה גם היא סימני שאלה בקשר לאמינות דיווחי צה"ל. למשל, בעיצומו של "עמוד ענן", בשבת, 17 בנובמבר 2012, דיווח דובר צה"ל על 33 נפילות בשטח בנוי.

יומיים אחר כך דיווח הדובר על 37 נפילות – כלומר, תוספת של 4 נפילות בשטחים בנויים. מבדיקת הדיווחים השוטפים בכלי התקשורת התברר, שביומיים הללו נרשמו לכל הפחות 25 פגיעות ישירות בשטחים בנויים באשקלון, אשדוד, שדרות ובאר שבע. יש להניח, שהן היו ידועות לדובר צה"ל. סימני שאלה נוספים עולים מעיון בדו"חות של מס רכוש. 3,165 תביעות על פגיעה ברכוש הוגשו לאחר המבצע. כלומר, אם רק 58 רקטות נחתו בשטחים בנויים, הרי שמדובר ב-55 תביעות לרקטה. לעומת זאת, בעקבות מבצע "עופרת יצוקה" הוגשו 1,883 תביעות בגין פגיעת 255 רקטות. כלומר, ממוצע של 7.4 תביעות לרקטה. במלחמת לבנון השנייה נחתו באזורים בנויים כ-1,400 רקטות, רבות מהן היו גדולות בהרבה מאלה ששוגרו ב"עמוד ענן", והוגשו 30 אלף תביעות. כלומר, ממוצע של 21 תביעות לרקטה. לא ברור כיצד דווקא ב"עמוד ענן" גרמו הרקטות נזק גדול פי כמה.

אולי מעיד הדבר על כך שמספר הרקטות שפגעו באזורים בנויים אינו 58, אלא גדול הרבה יותר? עד כאן ד"ר ראובן פדהצור .

כך או כך, עד עכשיו, אין הגנה ליישובי עוטף עזה מכיפת ברזל. ועד עכשיו נתון ביטחונם של תושבי יישובי עוטף עזה לגחמות טרוריסטים, כל זאת בזמן שיש חלופה זמינה עוד משנת 2000, תותח הלייזר, שהוכיח עצמו עוד בתחילת שנות ה-2000, ביירוט מטחי טילים ופצמ"רים בהצלחה של 100%, לכן נשאלת השאלה, למה שלא יביאו סוללה אחת לניסיון להגן על יישובים שכיפת ברזל לא מסוגלת להגן עליהם (365 יום בשנה) בניגוד למה שהובטח להם ע"י מערכת הביטחון ועוד נשאל, למה מערכת הביטחון כל כך נעמדת על רגליה האחוריות כשמזכירים את אופציית

הלייזר...? <http://www.kr8.co.il/BRPortal/br/P102.jsp?arc=443746>